

KIRJALLISUUTTA

Maria Forsman: Kirjavia muistoja

Elina Late

Tampereen yliopisto

elina.late@tuni.fi

<https://orcid.org/0000-0002-3232-1365>

Maria Forsmanin tuore kirja ”Kirjavia muistoja” (Forsman, 2020) on ajatuksia herättävää luettavaa kaikille Suomen tieteellisten kirjastojen ja informaatio-tutkimuksen kehityksestä ja historiasta kiinnostuneille. Forsman kuvaa kirjassaan monipuolista työuraansa kirjastonhoitajana, informaattikkona, johtavana tietoasiantuntijana, tutkijana ja opettajana 1970-luvulta 2010-luvulle. Kirja tarjoaa mielenkiintoisen kuvan siitä valtavasta muutoksesta, joka erityisesti tieteellisissä kirjastoissa on tapahtunut, mutta myös yhden henkilön tyouralla tapahtuneista kohtaamisista erilaisten henkilöiden ja tilanteiden kanssa.

Artikkeli on lisensoitu Creative Commons Nimeä-EiKaupallinen-JaaSamoin 4.0 Kansainvälinen -lisenssillä

Pysyvä osoite: <https://doi.org/10.23978/inf.102276>

Monet lukijat varmasti tunnistavat ja muistavat kirjasto- ja informaatioalalla vaikuttaneita tahoja, joihin kirjassa viitataan.

Forsman aloitti uransa Helsingin yliopiston Valtiotieteellisessä kirjastossa ylimääräisenä, väliaikaisena järjestelyapulaisena opiskellessaan yliopistososiologiaa. Sittemmin Forsman työskenteli mm. Tampereen yliopistossa Kirjastotieteen ja informatiikan laitoksella, Tampereen yliopiston kirjastossa, Åbo Akademiassa ja Helsingin yliopiston kirjastossa, josta hän jäi eläkkeelle 2015. Forsman oli myös perustamassa Suomen Akatemian kirjastoa sekä Yhteiskuntatieteellistä tietoarkistoa sekä oli aktiivisessa roolissa Helsingin yliopiston kirjaston muutoksessa 2000-luvulla. Forsman sai siis urallaan kattavan näkemyksen erilaisista organisaatioista eri aikakausilla. Muutos onkin ollut valtava, kun on siirrytty paperiaineistoista digitaalisiin aineistoihin. Myös kirjaston työntekijöiden tehtävät ovat mullistuneet. Forsmanilla on ollut merkittävä rooli esimerkiksi bibliometriikan ja tutkimuksen arvioinnin kehittämisessä Suomessa.

Forsman aloitti jatko-opintonsa Tampereen yliopistossa jo 1980-luvulla, mutta päätyi tekemään väitöskirjansa (ks. Forsman, 2005) Åbo Akademiin 2000-luvun alussa. Kirjassa kuvaillaan tutkijanuran kiinnostavia, haastavia, epäreiluja ja innostavia puolia. Forsman oli esimerkiksi perustamassa 1970-luvun lopussa Tampereen yliopistossa nykyistä Informaatiotutkimuksen yhdistystä (silloinen Kirjastotieteen ja informatiikan yhdistys) ja Informaatiotutkimus-lehteä (aiemmin Kirjastotiede ja informatiikka), joka aloitti toimintansa 1981. Yhdistyksen 40-vuotismerkkipäivää juhliittiin Tampereen yliopistossa 2019, jossa myös Forsman piti esitelmän yhdistyksen perustamisvuosista (ks. Forsman, 2019). Informaatiotutkimus-lehti juhlii 40. vuottaan tänä vuonna.

Kirjassa kerrotaan myös perheen ja työelämän yhteensovittamisen sekä työyhteisöjen ongelmista, jotka ovat edelleen yhteiskunnallisia ongelmia 2020-luvulla. Tämän lisäksi kiinnostavaa luettavaa ovat Suomen taloudelliseen kasvunaikaan ja lamavuosiin liittyvät muistot sekä Neuvostoliiton tietopalveluihin ja Namibiaan liittyvät kokemukset. Maria Forsmanin ura sai ansiokkaan päätöksen, kun hänet palkittiin vuoden tieteentekijänä vuonna 2013 ansioistaan tutkijana ja tietoasiantuntijana.

Lähteet

- Forsman, M. (2020). *Kirjavia muistoja: elämäni kirjastojen ja tieteen maailmassa*. Enostone kustannus.
- Forsman, M. (2019). "Ensin seura, sitten lehti". *Informaatiotutkimus*, 38(3–4). <https://doi.org/10.23978/inf.87893>
- Forsman, M. (2005). *Development of research networks: the case of social capital*. Väitöskirja. Åbo Akademis förlag - Åbo Akademi University Press. <http://urn.fi/URN:ISBN:951-765-285-2>